

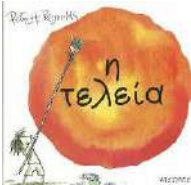
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Θεματική Περιοχή: Ταυτότητα

Τίτλος Ενότητας: Κουκίδες και γραμμές ... Καλλιτέχνες έτοιμοι για δράση!

Βαθμίδα: 1 / Τάξη: Β΄

Διάρκεια: 2 X 80΄

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	ΣΤΟΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ
<p>ΓΙΑΤΙ; (Αναφέρεται στον Δείκτη Επιτυχίας 1) Θεματική Περιοχή: Ταυτότητα Για ποιο λόγο αναπτύσσονται οι συγκεκριμένες δραστηριότητες και ποιες πηγές χρησιμοποιούνται για παραγωγή ιδεών;</p> <p>Μέσα από τις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν θα δοθούν ευκαιρίες στα παιδιά (ατομικά και συλλογικά) να συνδέσουν τυχαίους πειραματισμούς τους – ίχνη (σημεία και γραμμές) με τις εμπειρίες και τη φαντασία τους εκφράζοντας στοιχεία που αφορούν στον εαυτό τους. Οι δραστηριότητες θα είναι συμμετοχικές ενισχύοντας και την έμφυτη ικανότητα τους να νοηματοδοτούν σημεία και γραμμές.</p>	<p>1.2.1. Να προσδίδουν νόημα σε σημεία, τυχαίες γραμμές ή και σχήματα, συνδέοντας τα με τον εαυτό τους.</p>
<p>Πηγές:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Η Τελεία</i>, Peter H. Reynolds, Εκδότης: ΑΙΣΩΠΟΣ <ul style="list-style-type: none">- Ready Set Draw-ish!, Peter H. Reynolds <i>The Dot</i> https://www.youtube.com/watch?v=XDqSZXV13dQ- Herve Tullet, https://www.herve-tullet.com- <i>Four Seasons</i>, μουσική σύνθεση, Vivaldi	
<p>ΤΙ; (Αναφέρεται στον Δείκτη Επιτυχίας 2) Σε ποιο εικαστικό λεξιλόγιο δίνεται έμφαση;</p> <p>Διάφορα είδη γραμμών (ευθεία, καμπύλη, λεπτή, χοντρή, ζιγκ-ζαγκ, χορευτική) που οδηγούν σε σχήματα και μορφές, τοποθέτηση (πάνω, κάτω, μέσα, έξω, γύρω)</p>	<p>2.1.1. Να αξιοποιούν το σημείο, τη γραμμή και το χώρο μέσα από εικαστικούς πειραματισμούς (σχεδιαστικά/ζωγραφικά υλικά)</p>

<p>ΠΩΣ; (Αναφέρεται στους Δείκτες Επιτυχίας 3, 4, 5) Ποιες πρακτικές υιοθετούνται που να εξυπηρετούν τη συγκεκριμένη ομάδα παιδιών;</p> <p>Χρήση οπτικών/ακουστικών ερεθισμάτων στο περιβάλλον της τάξης, μετασχηματισμοί –συνειρμοί, ζωγραφική με ποικίλα σχεδιαστικά και ζωγραφικά υλικά.</p>	<p>3.1.1. Να ανακαλύπτουν μέσα από πειραματισμούς τις δυνατότητες χρήσης των διάφορων υλικών και μέσων.</p> <p>3.4.1. Να μετασχηματίζουν με τη χρήση ζωγραφικών υλικών σημεία, γραμμές ή/και σχήματα.</p> <p>3.5.1. Να εξελίσσουν και διαφοροποιούν την εικαστική τους εργασία με ανταλλαγή ιδεών και αφήγηση.</p> <p>4.1.1. Να αντιδρούν (λεκτικά και μη) σε οπτικά/ακουστικά ερεθίσματα που αφορούν το σημείο και τη γραμμή στα έργα τους, και σε αντικείμενα.</p>
<p>Μέσα – Υλικά: Λευκό χαρτί μεγέθους Α2 και Α3, χαρτί του μέτρου σε ρολό, μαρκαδόροι, παστέλ, υγρές μπογιές σε μπουκάλι με σφογγαράκι, νερομπογιές σε πλάκες, χοντρά/λεπτά πινέλα, πλαστικά ποτήρια με νερό, κουτί με ένα καμβά μέσα στο κουτί, τρίγωνο ή άλλο κρουστό όργανο για παραγωγή ήχων, μικρά χούλα χουπ ή άλλα αντικείμενα σε σχήμα δακτυλίου, εικαστικά ημερολόγια</p>	
<p>Οργάνωση τάξης/χώρου: Τα παιδιά κάθονται σε ομάδες των 4 – 5 ανά ομάδα. Και στα δύο μαθήματα εργάζονται ατομικά και σε ζευγάρια ή τριάδες.</p>	

ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ 1

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

Ο/Η εκπαιδευτικός βγάζει από ένα κουτί ένα μικρό καμβά που έχει μια κουκίδα ζωγραφισμένη καθώς και την υπογραφή. Ζητά από τα παιδιά να μαντέψουν τι δείχνει ο πίνακας και ποιος τον σχεδίασε. Μέσα στο κουτί έχει και μια επιστολή από τον Κουκιδομάγο, ο οποίος ζητά από τα παιδιά να σχεδιάσουν τις δικές τους κουκίδες για να τον βοηθήσουν να φτιάξει μια κουκίδο-έκθεση!

Μετάβαση

Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά «Δηλαδή, σαν τι κουκίδες θα μπορούσαμε να φτιάξουμε; Ποιος θα ήθελε να δοκιμάσει;». Σε ένα καβαλέτο με χαρτί 2-3 παιδιά επιλέγουν ένα υλικό (από μαρκαδόρους, παστέλ και μπογιά) και σχεδιάζουν ελεύθερα μια κουκίδα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Πειραματισμός

(στόχοι 2.1.1, 3.1.1, 4.1.1)

Α) Δίνονται στις ομάδες χαρτιά μεγέθους Α2 και διάφορα υλικά (μαρκαδόροι, νερομπογιές σε πλάκες, χοντρά και λεπτά πινέλα, παστέλ). Τα παιδιά επιλέγουν ζωγραφικά υλικά και πειραματίζονται ελεύθερα σχεδιάζοντας κουκίδες. Εργάζονται σε ζευγάρια ή τριάδες. Ο/Η εκπαιδευτικός τα ενθαρρύνει να δοκιμάσουν μεγάλες και μικρές κουκίδες με ένα ή περισσότερα χρώματα. Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός τοποθετεί πάνω στα χαρτιά μικρά χούλα-χουπ και καλεί τα παιδιά να δοκιμάσουν να σχεδιάσουν κουκίδες μέσα κι έξω από αυτά, πάνω και κάτω, γύρω – γύρω.

Β) Ο/Η εκπαιδευτικός κτυπά το καμπανάκι της προσοχής (ρουτίνα) και όλα τα παιδιά σταματούν τη δραστηριότητα και την προσέχουν. Καλούνται να παρατηρήσουν και να σχολιάσουν τα διαφορετικά σημεία που σχεδίασαν.

Ενδεικτικά ερωτήματα προς τα παιδιά: Μοιάζουν οι κουκίδες μεταξύ τους; Πού διαφέρουν;

Τα παιδιά μπορούν να κάνουν παρατηρήσεις σχετικά με τα υλικά και τις κουκίδες που δημιούργησαν, π.χ. αν είναι ίδια τα σημάδια που αφήνουν οι μαρκαδόροι και τα παστέλ, αν τα χοντρά και τα λεπτά πινέλα της νερομπογιάς κάνουν ίδιες κουκίδες, πώς φαίνεται μια κουκίδα νερομπογιάς αν προσθέσουν λίγο ή πολύ νερό.

Μετάβαση

Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να κοιτάξουν το έργο τους και να ψηλώσουν χέρι εάν κάποια κουκίδα τους θυμίζει κάτι.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 (στόχοι 1.2.1, 3.4.1, 4.1.1)

Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από μια ομάδα παιδιών να τοποθετήσει το σχέδιό της σε ένα καβαλέτο για να το δουν όλοι. Κρατώντας ένα φακό καλεί ένα παιδί να εστιάσει σε μια κουκίδα της «κουκιδο-ζωγραφιάς» και να πει τι του θυμίζει ή τι θα μπορούσε να είναι. Στη συνέχεια καλεί ένα παιδί-μάγο να εντοπίσει μια κουκίδα και να τη «μεταμορφώσει» σε κάτι άλλο με ένα σχεδιαστικό υλικό, όπως μαρκαδόρο. Ακολουθούν και άλλες μεταμορφώσεις κουκίδων από ένα-δύο παιδιά της ομάδας. Το κάθε παιδί επιλέγει μια κουκίδα από το σχέδιο και τη μεταμορφώνει σε κάτι που του θυμίζει ή του αρέσει.

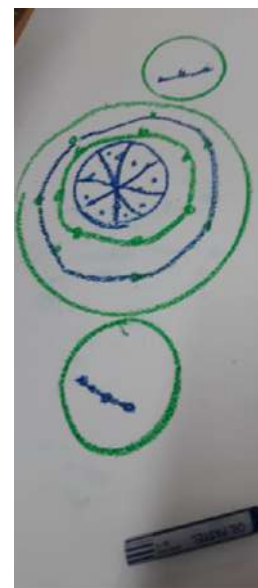
Μετάβαση

Ο/Η εκπαιδευτικός κρατώντας ένα μαγικό ραβδί μεταμορφώνει όλα τα παιδιά σε κουκιδομάγους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Πειραματισμοί - Εικαστική Δημιουργία (στόχοι 1.2.1, 2.1.1, 3.4.1)

Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να σχεδιάσουν τις δικές τους «κουκιδο-ζωγραφίες» με υλικά της επιλογής τους σε χαρτί Α3, για να φτιάξουν την κουκιδο-έκθεση του μάγου. Όσα παιδιά θέλουν μπορούν

να μεταμορφώσουν τις κουκίδες τους ή και να κόψουν την επιφάνεια του χαρτιού σε στρογγυλό σχήμα. Τέλος, ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τα παιδιά να μη ξεχάσουν να βάλουν και την υπογραφή τους στο έργο τους, σαν πραγματικοί καλλιτέχνες.

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

Με το κτύπημα της καμπάνας της προσοχής όλα τα παιδιά μαζεύονται στο κέντρο της τάξης σε κύκλο, μαζί με τα έργα τους. Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά ποιο ήταν το θέμα της σημερινής τους δουλειάς και τα καλεί να περιγράψουν τις κουκίδες τους χρησιμοποιώντας το εικαστικό λεξιλόγιο του μαθήματος (π.χ. μεγάλη, μικρή, πάνω, κάτω, μέσα). Τέλος, καλείται ένα παιδί να καθίσει στην «καρέκλα του ζωγράφου» και να ονομάσει την κουκίδα του ή να εξηγήσει σε τι την μεταμόρφωσε. Ο/Η εκπαιδευτικός δίνει ένα-δύο παραδείγματα όπως «η λαμπερή κουκίδα», «οι κουκίδες-πλανήτες». Τα άλλα παιδιά μπορούν να δείξουν σημεία του έργου που τους έκαναν εντύπωση ή να κάνουν ερώτηση. Ακολουθούν κι άλλα παιδιά αν υπάρχει χρόνος. Ο/Η εκπαιδευτικός ενισχύει την προσπάθεια τους λέγοντας ότι όλα τα έργα είναι διαφορετικά και ότι όλοι έχουν καταφέρει να μεταμορφώσουν τις κουκίδες τους.

ΜΑΘΗΜΑ 2

ΑΦΟΡΜΗΣΗ - Επαναφορά εμπειριών

Ο/Η εκπαιδευτικός επαναφέρει το θέμα δείχνοντας ένα από τα έργα των παιδιών με κουκίδες. Αναφέρει ότι ο Κουκιδομάγος ενθουσιάστηκε τόσο πολύ με τα υπέροχα έργα τους, που τους άφησε δώρο μια κουκίδα στον καθένα κρυμμένη κάτω από την καρέκλα τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 (στόχοι 2.1.1, 3.1.1, 4.1.1)

Το κάθε παιδί εντοπίζει κολλημένη με blue-tack στην καρέκλα του μία κουκίδα σε στρογγυλό χαρτόνι. Το κάθε παιδί έχει κουκκίδα διαφορετικού χρώματος και μεγέθους. Την κολλούν στο εικαστικό τους ημερολόγιο σε όποιο σημείο της σελίδας θέλουν (ψηλά, χαμηλά, στο κέντρο, σε μια γωνιά). Στις ομάδες βρίσκονται υγρές μπογιές σε μπουκάλι με σφογγαράκι στην κορυφή. Ο/Η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά πώς ο Κουκιδομάγος έστειλε μια κουκιδοβροχή αλλά οι κουκίδες τους είναι αδιάβροχες και όλες οι κουκιδοσταγόνες θα πέφτουν γύρω-γύρω από αυτές, όπως με μια ομπρέλα (δείχνει παράδειγμα στον πίνακα). Η εκπαιδευτικός κτυπά ένα τριγωνάκι γρήγορα παριστάνοντας τις σταγόνες και τα παιδιά γεμίζουν με πολλά σημεία το χώρο γύρω-γύρω από την κουκίδα, ακολουθώντας το ρυθμό. Ο/Η εκπαιδευτικός τα καλεί να ξεκολλήσουν το στρογγυλό χαρτονάκι και να παρατηρήσουν το κενό που σχηματίστηκε στο κέντρο των σημείων.

Ενδεικτικά ερωτήματα προς τα παιδιά: Τι παρατηρείτε; Τι σχηματίστηκε στη μέση; Τι θα μπορούσε να είναι αυτή η «τρύπα»;

Μετάβαση

Τα παιδιά παίρνουν τα στρογγυλά χαρτονάκια τους και καλούνται όσα έχουν κόκκινες κουκίδες να τις τοποθετήσουν σε ένα νέο χαρτί A1 woodfree που δίνεται στην ομάδα τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 (στόχοι 3.5.1, 4.1.1)

Αφού τα παιδιά κολλήσουν τις κόκκινες κουκίδες σε όποιο σημείο θέλουν στο χαρτί της ομάδας τους, ο/η εκπαιδευτικός, κρατώντας το μαγικό μαρκαδόρο του Μάγου, πηγαίνει σε μία ομάδα και τον ταξιδεύει ανάμεσα στις κουκίδες των παιδιών σχηματίζοντας μια γραμμή. Στη συνέχεια και τα παιδιά της ομάδας σχηματίζουν γραμμές γύρω από τα σημεία, χρησιμοποιώντας μαρκαδόρους και παστέλ. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να δίνει ιδέες στα παιδιά λέγοντας να κάνουν μια ζαλισμένη γραμμή, μια μπερδεμένη, μια θυμωμένη κτλ. Στο τέλος, τα παιδιά παρατηρούν το ομαδικό τους έργο και σχολιάζουν (*συμμετοχική επίδειξη*).

Στη συνέχεια καλούνται και τα υπόλοιπα παιδιά να κολλήσουν την κουκίδα τους στο ομαδικό έργο. Ακούγοντας μουσική, όλα τα παιδιά σχεδιάζουν τις δικές τους γραμμές μέσα/έξω/από πάνω/από κάτω/γύρω (με μαρκαδοράκια, παστέλ ή υγρές μπογιές στο μπουκάλι) ανακαλύπτοντας νέους τρόπους, δημιουργώντας ή όχι σχήματα. Ο/Η εκπαιδευτικός τα ενθαρρύνει να παρατηρήσουν γραμμές μέσα στην τάξη, στα ρούχα τους, στις κασετίνες τους και να τις σχεδιάσουν.

Μετάβαση

Ο/Η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι ο μάγος τους έχει αφήσει ένα μήνυμα: Να τελειώσουν τα ομαδικά τους έργα για να μπουκ στην έκθεση που διοργανώνει!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3 (στόχοι 1.2.1, 2.1.1, 3.1.1)

Γίνονται ερωτήσεις όπως «Ποια υλικά αφήνουν πιο χοντρή γραμμή και ποια πιο λεπτή; Πώς μπορείτε να κρατήσετε το παστέλ για να κάνετε μια χοντρή γραμμή και πώς για να κάνετε μια πιο λεπτή;». Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από κάποια παιδιά να σχεδιάσουν λεπτές και χοντρές γραμμές στο ομαδικό τους έργο με τα υλικά τους (υγρές μπογιές σε μπουκάλι με σφογγαράκι στην κορυφή, παστέλ, μαρκαδόροι). Στη συνέχεια καλούνται να τις ονομάζουν όπως θέλουν π.χ. «δόντια του καρχαρία», «το συρματοπλεγμα», «η χοροπηδηχτή γραμμή».

Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά «Πώς σας φαίνεται τώρα το έργο σας μετά που δουλέψατε πολλοί μικροί καλλιτέχνες σε αυτό;» «Πώς σας φαίνεται που προσθέσατε κι άλλες γραμμές;». Λέει στα παιδιά ότι είναι υπέροχοι καλλιτέχνες κι ότι ο μάγος περιμένει να εμπλουτίσουν την έκθεσή του με αυτές τις κουκιδο-γραμμο-ζωγραφιές και με πολλές υπογραφές! Καλεί τα παιδιά να δώσουν τίτλο και να βάλουν την υπογραφή τους στο ομαδικό έργο, επισημαίνοντας ότι αυτή πρέπει να είναι πολύ μικρή, να μην παίρνει έκταση.

Έργα παιδιών

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Με το κύπλημα της καμπάνας της προσοχής όλα τα παιδιά μαζεύονται γύρω από το έργο μιας ομάδας. Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά τι τους άρεσε από το σημερινό μάθημα. Καλείται η ομάδα των παιδιών να επεξηγήσει τον τίτλο του έργου. Ενδεικτικές ερωτήσεις: «Τι σας άρεσε από το σχέδιό σας; Υπάρχει κάτι που σας δυσκόλεψε; Θα αλλάζατε κάτι στο έργο σας;». Ακολουθούν κι άλλες παρουσιάσεις έργων, ανάλογα με το χρόνο.

Σχολείο: Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρέα

Σχεδιασμός/Εφαρμογή Μαθήματος: Λένα Βαρνάβα, Εκπαιδευτικός Τέχνης

Υποστήριξη: Νικολέτα Αυγουστή, Σύμβουλος Τέχνης

Συνεργασία: Άντρη Σάββα, ΕΕΠ, Τέχνη και Διδακτική της, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Εποπτεία: Νίκος Παπανικολάου, ΕΔΕ Τέχνης

Σχολική Χρονιά: 2018-2019

Έννοιες – Κλειδιά: Πειραματισμοί με ζωγραφικά υλικά και μέσα, σημεία και γραμμές, χώρος (μέσα-έξω), μετασχηματισμοί, δημιουργικός εαυτός.